

**Življenje na podeželju
nekoč – od lanu do platna**

Njiva cvetočega lanu.

Ko je lan dozorel, so mu odstranili semena.

To delo se je imenovalo trenje lanu.

Najprej so stebila položili po travniku, da so se sušila, nato pa so jih posušili v posebni peči. Ta sušilnica stoji na Vačah.

Tukaj vidiš s kamni obdano kurišče “peči” za sušenje lanu. Dim se je dvigal po rovu in sušil lanena stebila, ki so bila položena preko palic.

Lanena vlakna so razčesali ali zmikali s posebnim glavnikom.

Posušena lanena stebila
so trli s trlico. Trli so jih
z nogami ali z rokami.

Orodje in
ženska, ki je trla
lan, sta se
imenovala trlica.

Predice so na kolovratu spredle lanene niti in navile štrene s posebnim navijalnikom.

Ko so bile štrene navite v svitke, so jih odnesle k tkalcu, ki je na statvah stkal platno.

Iz platna so sešile srajce, spalne srajce, krila, prte, rjuhe, brisače, kuhinjske krpe...

Za zimska oblačila so pri tkanju dodali volno.

Lan je uporaben tudi danes. Seme dodajajo polnozrnatemu pecivu in kruhu, iz semena izdelujejo olje, vodovodarji pa predivo uporabljajo za tesnitev navojev pri vodovodnih ceveh.

NALOGA

Naredi miselni vzorec, v katerem nazorno razložiš, kako iz lanu nastane platno!

Oglej si spodnji posnetek, v katerem je ta postopek prikazan.

<https://www.youtube.com/watch?v=lkyk210gDRo>